

Ιωάννης Θ. Μάζης

Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών
(Διεύθυνση - Επιμέλεια - Συμβολή)

Γεωπολιτική και γεωστρατηγικές της συριακής κρίσεως

Το κενό ισχύος που δημιουργήθηκε μετά την έναρξη της συριακής κρίσης (Μάρτιος 2011) λειτούργησε ως μαγνήτης για τις περιφερειακές επιδιώξεις των κέντρων ισχύος του συστήματος, αλλά και ως πηγή κινδύνων και αστάθειας για το ευρύτερο σύστημα. Από τα τέλη του 2012, η συριακή κρίση είχε ξεπέρασει τα όρια της Συρίας και είχε μετατραπεί σε έναν περιφερειακό πόλεμο με διεθνείς απολήξεις. Η κλιμάκωση του Συριακού Πολέμου είχε ως αποτέλεσμα τη διαμόρφωση ενός νέου πλέγματος ανταγωνισμού ισχύος στο σύστημα της Μεσητης Ανατολής. Παρά τις γεωστρατηγικές και ιδεολογικές διαφορές τους, ο Συριακός Πόλεμος παρείχε στα σουνιτικά κέντρα ισχύος του συστήματος -τη Σαουδική Αραβία, την Τουρκία και το Κατάρ- ένα γεωπολιτικό ρήγμα προκειμένου να επιφέρουν ένα σημαντικό πλήγμα στη συνοχή της ιρανικής ισχύος στο κέντρο του μεσανατολικού συστήματος. Ως αποτέλεσμα, ο περιφερειακός ανταγωνισμός συνέβαλε καταλυτικά στη ραγδαία κλιμά-

κωση του Συριακού Πολέμου, στην αιώρωση της εδαφικής ακεραιότητας της Συρίας και στην ανάδυση ενός νέου κύματος ισλαμιστικού μιλιταρισμού, υπό τη μορφή οργανώσεων όπως το «Ισλαμικό Κράτος». [...] Τα αποτελέσματα της συριακής κρίσης επηρεάζουν άμεσα εκτός από την περιφερειακή κατανομή της ισχύος και το σύνολο της λειτουργιάς του δρώντος υπερσυστήματος. Παρά ταύτα, η ενεργειακή πτυχή της κρίσης δεν έχει περιγραφεί και αναλυθεί επαρκώς. [...] Ωστόσο, οι σχεδιασμοί δύο ανταγωνιστικών αγωγών δυναμιτίζουν την περιφερειακή ασφάλεια, αφού ενισχύουν την παραδοσιακή διαμάχη σουνιτικού και σιτικού Ισλάμ, με τους διεθνείς πυλώνες ισχύος και επρροής του δρώντος υπερσυστήματος να συμμετέχουν στην προώθηση του επωφελέστερου για εκείνους αγωγούς.

Καθηγητής Ι. Θ. Μάζης

ISBN: 978-618-82668-4-1

Μιχαήλ Χ. Σαρογλού, υπ. Διδάκτωρ, Research Fellow, Εργαστήριο Γεωπολιτισμικών Αναλύσεων Ευρύτερης Μέσης Ανατολής και Τουρκίας, Τμήμα Τουρκικών Σπουδών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών, Σχολή Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών, Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ιωάννης Π. Σωτηρόπουλος, υπ. Διδάκτωρ, Research Fellow, Εργαστήριο Γεωπολιτισμικών Αναλύσεων Ευρύτερης Μέσης Ανατολής και Τουρκίας, Τμήμα Τουρκικών Σπουδών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών, Σχολή Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών, Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ευανθία Μ. Διαματοπούλη, υπ. Διδάκτωρ, Assistant Research Fellow, Εργαστήριο Γεωπολιτισμικών Αναλύσεων Ευρύτερης Μέσης Ανατολής και Τουρκίας, Τμήμα Τουρκικών Σπουδών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών, Σχολή Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών, Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

- Ο Καθηγητής Ι.Θ. Μάδης είναι Πρόεδρος του Τμήματος Τουρκικών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Διπλωματούχος Αγρονόμος - Τοπογράφος Μηχανικός του ΕΜΠ. Κάτοχος D.E.A. και Doctorat d'Etat en Sciences Humaines-Géographie Économique από το Ινστιτούτο Γεωγραφίας του Πανεπιστημίου Aix-Marseille II, Aix-en-Provence (Γαλλία). Δίδαξε στα: a) Università Autonoma de Barcelona, Ισπανία β) Universita Federico II, Νάπολη, Ιταλία και Institut de Géographie d'Aix-Marseille II, Γαλλία. Δίδαξε Γεωπολιτική στο διεθνές μεταδιδακτορικό σεμινάριο του Πανεπιστημίου της Νάπολη, σε συνεργασία με τα Πανεπιστήμια της Σορβόνης, της Ρώμης, της Μπολόνια, της Τεργεόστης (Institute of Geopolitics / School of Foreign Politics and Diplomacy), όπως και στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Ανάλυσης Συρράξεων (Analyse des Conflits) του Πανεπιστημίου της Τουλούζης. Είναι Επαίρος της Βασιλικής Επαρείας Τεχνών του Λονδίνου (F.R.S.A – έτος ιδρύσεως: 1754) και Ιππότης του Τάγματος του Ακαδημαϊκού Φοίνικος της Γαλλικής Δημοκρατίας. Είναι συγγραφέας δεκάδων συγγραμμάτων και άρθρων για τη Μέση Ανατολή, το Ισλαμικό Κίνημα και το ίχτημα της Γεωπολιτικής των υδάτων στη Μέση Ανατολή, τη Θεωρία και Πράξη της Γεωπολιτικής, τα Μυστικά Ισλαμικά Τάγματα σε σχέση με την οικονομική και πολιτική διάσταση του Ισλάμ στη σύγχρονη Τουρκία, τη διεθνή Ισλαμιστική Τρομοκρατία, το Ελληνικό Εθνικό Αμυντικό Δόγμα κ.α.

Ο Γεώργιος Σιδηρόπουλος είναι αναπληρωτής καθηγητής Ιστορικής Γεωγραφίας στο τμήμα Γεωγραφίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Σπούδασε Πολεοδομία και Χωροταξία στο Παρίσι, έκανε διδακτορικό στη Γεωγραφία της Χωροταξίας στη Σορβόνη IV - CNAM. Τα πεδία ενδιαφέροντός του αφορούν τη μελέτη του χώρου με διαχρονική συνέχεια, την ιστορία και την επιστημολογία της γεωγραφίας, ζητήματα γεωπολιτικής του ιστορικού παρελθόντος, την γεωγραφική οπτικοποίηση και την γραφική σημειολογία. Υπήρξε επί σειρά ετών διευθυντικό στέλεχος σε θέσεις ψηφιακής διαχείρισης και οπτικοποίησης δεδομένων, πολιτισμού, ιστορίας και αστικών υποδομών. Στο έργο του περιλαμβάνονται τα βιβλία: «12 αφηγήσεις Ιστορικής Γεωγραφίας» (2015). «Η πόλη στο χρόνο, σημεία αναφοράς και προβολές στο σήμερα» (2015). Ατακτοί Γλώσσαι: Συνοπτικό Δεξικό Ανθρωπογεωγραφίας (2014). «Εισαγωγή στην Γραφική Σημειολογία» (2006). «Άγιον Όρος: αναφορές στην Ανθρωπογεωγραφία» (2000).